

ΙΔΡΥΣΗ, ΣΤΟΧΟΙ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) στην «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού» γεννήθηκε μέσα από τις επιτακτικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας για μια εξειδικευμένη και επιστημονικά ολοκληρωμένη προσέγγιση του ζητήματος της προστασίας και διαχείρισης της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Ιδρύθηκε το 1998, με την Υπουργική Απόφαση Β7/152/1.4.1998 (ΦΕΚ 329/3-4-98, τ. Β΄) - έχει δηλαδή το προνόμιο να είναι το παλαιότερο ΔΠΜΣ της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης - με την συμμετοχή όλων των τμημάτων της Πολυτεχνικής Σχολής: Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πολιτικών Μηχανικών, Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών, Μηχανολόγων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Η/Υ, Χημικών Μηχανικών και του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης ΑΠΘ. Την διοικητική υποστήριξη έχει αναλάβει το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών.

Επαιδρύθηκε σύμφωνα με απόφαση της αρ. 2958/12&13-4-2018 Συνεδρίασης της Συγκλήτου του ΑΠΘ (ΦΕΚ 3274/08-08-2018, τ.Β΄).

Έως το 2004 λειτούργησε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας. Στο τέλος της περιόδου αυτής, το πρόγραμμα αξιολογήθηκε από ομάδα Ελλήνων και αλλοδαπών διακεκριμένων επιστημόνων, ειδικών στο αντικείμενο του προγράμματος, με πολύ θετικά σχόλια και υψηλή βαθμολογία. Έκτοτε, η αξιολόγηση γίνεται ανά διετία από τους σπουδαστές του μεταπτυχιακού προγράμματος με διανομή ερωτηματολογίων.

Από τα πιο σημαντικά επιτεύγματα της πρώτης περιόδου είναι η κατασκευή νέου κτιρίου σε χώρο του Τμήματος Αρχιτεκτόνων, αρχικά για τις ανάγκες του συγκεκριμένου Μεταπτυχιακού Προγράμματος. Το κτίριο στεγάζει σήμερα 3 από τα 5 μεταπτυχιακά προγράμματα του Τμήματος Αρχιτεκτόνων.

Στο θέμα αυτό η Πολυτεχνική Σχολή του Α.Π.Θ. κατέχει μία ακόμη σημαντική 'πρωτιά', αφού είναι η πρώτη στην Ελλάδα που διαθέτει ξεχωριστό κτίριο για την λειτουργία των μεταπτυχιακών προγραμμάτων της. Παράλληλα, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Πρόγραμμα εξοπλίστηκε με όργανα τελευταίας τεχνολογίας συνολικής αξίας 605.000 ευρώ.

Δεδομένου ότι στην πολιτιστική κληρονομιά συγκαταλέγονται μνημεία πολύ διαφορετικά μεταξύ τους, το Πρόγραμμα χωρίστηκε σε δύο βασικές κατευθύνσεις:

Α' ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Αρχιτεκτονικών Μνημείων.

Β' ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης και Μηχανισμών (Επιστήμη της Συντήρησης).

Βασικός στόχος του Προγράμματος για την Α' Κατεύθυνση είναι η παροχή εξειδικευμένης γνώσης, τόσο θεωρητικού όσο και πρακτικού χαρακτήρα, για τη συντήρηση, αποκατάσταση και αναστήλωση αρχιτεκτονικών μνημείων και συνόλων, την διαχείριση και ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων, καθώς και την προστασία και αποκατάσταση παραδοσιακών οικισμών, ιστορικών κέντρων, ιστορικών τόπων και τόπων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

Βασικός στόχος του Προγράμματος για την Β' Κατεύθυνση είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στην προστασία, συντήρηση και αποκατάσταση έργων τέχνης και μηχανισμών καλλιτεχνικής ή ιστορικής αξίας, με έμφαση στην επιστημονική προσέγγιση της συντήρησης. Στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, το Δ.Π.Μ.Σ. έχει καθιερώσει την διοργάνωση θεματικών Σεμιναρίων, ανοικτών στο κοινό. Πρόκειται για Αυτοχρηματοδοτούμενα Σεμινάρια με διεθνή συμμετοχή. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι από το 2003 έως το 2008 μετείχαν, εκτός από τους πανεπιστημιακούς δασκάλους του Α.Π.Θ., 38 διακεκριμένοι Έλληνες επιστήμονες και 16 αλλοδαποί. Τα παρακολούθησαν συνολικά 640 άτομα, πέραν των φοιτητών του Προγράμματος.